І чужому научайтесь,
Й свого не цурайтесь...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 81-83 Grand St.
Jersey City, N. J.
Тел.: HEnderson 4-0237
УНС: HEnderson 5-8740
Тел. з Ню Йорку:
BArcly 7-4125

РІК LXVII. Ч. 115. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, П'ЯТНИЦЯ, 17-го ЧЕРВНЯ 1960 6 ЦЕНТІВ — 6 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, JUNE 17, 1960 No. 115. VOL. LXVII.

СЕНАТСЬКА КОМІСІЯ ЗА СКАСУВАННЯ ПОДАТКІВ ВІД ТЕЛЕФОНІВ І ПОДОРОЖІ

ПАЛАТА ЗАТВЕРДИЛА ЦІ ПОДАТКИ, АЛЕ ВОНА МОЖЕ ЗМІНИТИ СВОЄ СТАНОВИЩЕ

Вашинґтон. — Сенатська Фінансова Комісія прийняла резолюцію, щоб не продовжувати на новий фінансовий рік, який починається 1-го липня ц. р. 10-% податків від телефонів, депеш і квитків на подорож. Ця резолюція додана до податковогозаконопроєкту, прийнятого вже Палатою Репрезентантів, яка була затвердила ці податки на найближчий фінансовий рік. За скасування цих податків голосували демократи і один республіканець сенатор Джан Маршалл Ботлер із Мериленду. Голова Комісії сенатор-демократ із Вірджінії Гаррі Ф. Бирд був проти скасування цих податків, бо без них важко буде збалянсувати федеральний бюджет. Гадають, що повний Сенат із демократичною більшістю затвердить ухвалу фінансової комісії, коли буде дебатувати над податками в найближчому тижні. Коли б Конґрес зліквідував ці податки, то державна скарбниця мала б на $750 мільйонів менше прибутків, і тільки виносив би дефіцит в федеральному бюджеті. Палата Репрезентантів більшістю 222-ох до 174-ох голосів продовжила ці податки, які були ухвалені під час війни в Кореї і пізніше вони були законно скасовані, але Конґрес кожного року відкладав важність цього закону. Президент Айзенгавер в цьогорічному бюджетовому зверненні знов просив про відкладення скасування цих податків на найближчий рік. Гадають, що сильна опозиція проти цих податків в Палаті Репрезентантів дозволить, що спільна конференція, складена із сенаторів і конґресменів, яка узгіднюватиме різниці в законопроєктах Сенату і Палати, погодиться на сенатську редакцію цього проєкту і ухвалить скасування податків від телефонічних розмов, депеш та квитків на подорож залізницею, автобусами і літаками. Коли б Конґрес ухвалив законопроєкт про скасування тих податків, і Президент його підписав, то податки від телефонів і депеш перестали б обов'язувати вже від 1-го липня ц. р. Комісія ухвалила законопроєкт про те, щоб найвища сума федерального тимчасового заборгування могла виносити $293 більйони, а тепер вона може виносити $295 більйонів. Найвища сума постійного федерального заборгування може виносити $285 більйонів. Комісія продовжила ще на один рік податки від продажу пива, горілок, вина, цигарок, автомобілів і автомобільних частин та додатків до авт. Також продовжено на один рік висоту податків від прибутків великих корпорацій, які тепер виносять 52%, а повинні б становити тільки 47%, коли б Конґрес не породовжив давнішого закону.

Рокефеллер пропонує зменшити на 10% податки від прибутків

Ню Йорк. — Губернатор нюйоркського стейту Нелсон А. Рокефеллер сповістив окремою заявою, що він плянує запропонувати редукцію стейтового податку від прибутків. Зменшення податку мало б виносити 10 процентів і воно мало б обов'язувати вже для прибутків за 1960 рік. Ця редукція податку була б уможливлена тим, що фіскальний рік нюйоркського стейту, який закінчиться дня 31 березня, завершиться бюджетовою надвишкою в сумі 90 мільйонів долярів і плянована губернатором редукція податків мала б досягти саме тієї суми. Пропозиція Рокефеллера, яку її підтримають республіканці, мала б бути розглянена і схвалена стейтовою леґіслятурою. Демократичні провідники заявляють, що Рокефеллер минулого року значно збільшив податки з допомогою республіканської більшости в стейтовій леґіслятурі, а тепер перед виборами, повідомляє про зменшення податків. Демократи кажуть, що оте зменшення податків вийшло б на користь багатим людям.

Ню Йорк вітав японський корабель „Ніппон Мару" в 100-річчя дипломатичних зв'язків з Японією

Ню Йорк. — До Ню Йорку прибув японський чотирищогловий вітрильний корабель „Ніппон Мару", щоб відзначити 100-річчя з дня прибуття до Ню Йорку першого японського корабля з дипломатичною місією в 1860 році. Американські човни і гелікоптери в повітрі щиро вітали той вітрильник, збудований на подобу корабля з 19-го віку, та 96 кадетів, які були на ньому, стоячи на струнко в одностроях із 1860-го року. Комісар торгівлі Ричард С. Паттерсон привітав капітана корабля Мунсо Чібу і його моряків. Капітан Чіба дякував англійською мовою і заявив, що ця візита скріпить приязнь між двома народами та затіснить зв'язок між Токіом і Ню Йорком. Промовляв і японський генеральний консул та контрадмірал Рой Т. Ковдрі. Посадник міста Роберт Ваґнер прийняв в Сити Голл частину залоги „Ніппон Мару" та прийняв подарунок від японського капітана.

В АМЕРИЦІ

● **Асистентка** пресового секретаря Білого Дому Ени Вітон повідомляє, що пані Айзенгавер відпочиває в армійському шпиталі Волтера Ріда, і ще не є відомо, коли вона залишить цей шпиталь. Її відвідують там лише члени її найближчої родини, і її 4 внуків відвідали просто з летовища, де вони прощалися з Президентом і своїми батьками майором Джаном Айзенгавером і панею Барбарою Айзенгавер.

● **Зістрілений над СССР** американський летун Френсіс Ґері Поверс прислав до своєї 24-річної жінки Барбари листа, в якому просить її, щоб вона прибула до Москви і була там присутня на його суді, коли його судитимуть за зраду. Йому грозить кара за шпигунство від 7-річної кари тюрми до смертної кари включно. Пані Поверс пробуватиме поїхати до Москви в такому часі, щоб бути на процесі свого чоловіка.

● **Віце - президент** Ричард М. Ніксон передав Конґресовій Бібліотеці звуковий запис своєї дискусії з совєтським прем'єром Нікітою Хрущовим, з яким він дебатував під час свого побуту в Москві влітку минулого року. Хрущов не хотів вірити, що цю дискусію передаватимуть публічно в ЗДА.

● **Крайове Товариство** для Поширення Університетської Освіти повідомляє, що 52 університети й коледжі оголошують позаочне навчання, з якого користають десятки тисяч людей, які хочуть здобути академічну освіту або поширити своє знання. Поштовим шляхом користають з цих лекцій американські вояки з усіх частин світу, місіонари - священики з-за кордону, хворі студенти в ЗДА та інші особи, що бажають здобути освіту.

Проф. Юрій Богдан Кістяковський — провідний стратег у науковій війні

Проф. Юрій Богдан Кістяковський

Ню Йорк. — Видаваний кожної неділі при щоденнику „Ню Йорк Таймс" мільйоновим тиражем і багато ілюстрований тижневик „Ню Йорк Таймс Маґазін" надрукував у числі за 12-го червня ц. р. ґрунтовну статтю Джана Фінні про відомого американського науковця і спеціяльного дорадника Президента ЗДА в наукових справах, нащадка стародавнього українського роду — проф. д-ра Юрія Кістяковського. В заголовку статті підкреслено, що колишній козак д-р Кістяковський, є керівною особою в контрофензиві проти Росії, як „головний стратег в теперішній науковій війні". Бюро д-ра Кістяковського приміщається в окремому будинку поблизу Білого Дому в кімнаті 275. Із цього бюра д-р Кістяковський, колишній виходець з України, керує усією науково-технологічною контрофензивою проти Совєтського Союзу, як голова дорадчого Наукового Комітету президента Айзенгавера, голова Федеральної Ради для справ науки і технології і зокрема, що є найважливіше, як спеціяльний дорадник Президента для справ науки і технології. Автор статті Джан Фінні підкреслює в дальшому, що сьогодні ні одна з важливіших децизій президента Айзенгавера не відбувається без попередньої поради проф. Юрія Кістяковського і що з його погляду „існує тісна співпраця між колишнім козаком і недавнім активним п'ятизірковим генералом ЗДА". Проф. Кістяковський бере участь в засіданнях уряду і крім того завжди, як тільки потрібно, має доступ до Президентового бюра, щоб обговорити з Президентом актуальні важливі державні справи. Сам проф. Кістяковський, як колишній справжній офіцер ген. штабу, трактує свою функцію як чисто дорадчу і заперечує свій безпосередній вплив на ті чи інші децизії. Видатну ролю відіграв востаннє проф. Кістяковський в таких оборонних заходах, як збільшення кількости міжконтинентальних балістичних ракет і в розгорненні заходів спрямованих на вдержання переваги над СССР в цій ділянці.

Велику вагу прикладає проф. Кістяковський справам національного виховання.

(Закінчення на сторінці 4-ій)

Проф. Л. Добрянський узяв участь в Семінарі Національної Стратегії у Військовому коледжі ЗДА

Вашингтон. — Голова УККА проф. Лев Добрянський був запрошений до участи в Семінарі Національної Стратегії, що його улаштував Військовий коледж ЗДА в Карлайл, Па. Протягом тижня проф. Добрянський приймав активну участь у дебатах на тему усіх важливіших аспектів державної безпеки. ЗДА і закордонної політики, зокрема у відношенні до Совєтського Союзу. В дискусіях, ведених під час сесій цього семінару, брали участь високопоставлені репрезентанти уряду, як теж представники деяких приватних установ, між ними директор Центральної Розвідочої Агенції Аллен В. Доллес, шеф штабу Армії ЗДА генерал Лайман Л. Лемніцер, амбасадор ЗДА до Об'єднаних Націй Генрі Кебот Ладж, секретар армії Вілбер М. Брокер, як теж інші особи з державного департаменту та різних виховних і громадських установ. Програма семінару охоплювала аналізи, доповіді, прийняття й індивідуальні зустрічі, користаючи з яких, проф. Лев Добрянський мав нагоду для виміни поглядів й інформацій, зокрема про Совєтський Союз. Багато цікавих справ обговорено зокрема в розмовах з Алленом В. Доллесом й особами, які недавно відвідували Совєтський Союз. Відбув проф. Добрянський теж розмови з амбасадором Ладжом та ген. Лемніцером. У своїх виступах проф. Добрянський з'ясовував проблему не - російських народів в СССР, як новий аспект американської закордонної політики, важливий зокрема в умовах веденої тепер холодної війни. Крім того проф. Добрянський, як голова Комітету Тижня Поневолених Націй, мав нагоду обговорити з учасниками семінару справу резолюції про Тиждень Поневолених Націй.

Українські учені виступлять на Міжнародному Конґресі Історичної Науки в Стокгольмі

Ню Йорк. — Як інформує офіційна брошура Одинадцятого Міжнародного Конґресу Історичної Науки, на цьому конґресі, що відбудеться в Стокгольмі, у Швеції, в днях 21-28 серпня ц.р., з окремими доповідями на сесіях Комісії Слов'янських Студій, виступлять два українські учені, проф. Олександер Оглоблин і проф. Микола Чубатий. Теми доповідей: „Друга українська держава 17-го і 18-го сторіччя" та „Київська Русь і початок східньо-слов'янських націй". Крім згаданих виступатиме на цьому Конґресі д-р Богдан Кентржинський, як співдоповідач шведського історика проф. В. Гама в доповіді „Шведи і Росія в часі 30-річної війни". Виступи представників вільної української історичної науки на міжнародному конґресі є серіозним українським досягненням, поскільки на конґресі не буде окремих представників України, а українські історики з УССР виступатимуть в рямках загальної совєтської делеґації й, очевидно, будуть заступати погляди офіційної російської історіографії. Крім професорів Оглоблина і Чубатого, в конґресі будуть брати участь з ЗДА д-р Мацьків, д-р І. Лисяк-Рудницький і д-р Я. Пеленський та українські історики з західньої Европи. Для організування фондів на поїздку українських істориків створився окремий Громадський Комітет, що діє в порозумінні з Історично-Філософічною Секцією НТШ. В окремій відозві, проголошеній в українській пресі, Комітет звертався до українців в ЗДА і в Канаді з закликом складати пожертви на цю важливу акцію вільних українців. Збірка фондів триває і далі. Чеки і мані ордери треба виставляти на: R. Rohoza, c/o "Self-Reliance", for Shevchenko Scientific Society (Hist. Congress), конто ч. 2059 та висилати на адресу „Самопомочі" в Ню Йорку: "Self-Reliance," 98 Second Ave., New York 3, N.Y.

АЙЗЕНГАВЕР ВИКЛЮЧАЄ ВІЙНУ, АЛЕ Й „МИР КАПІТУЛЯЦІЇ Й УГОДІВСТВА"

Президент Айзенгавер промовляє у філіппінському парляменті на тему загрози комунізму для світу.

Маніля. — Президент Айзенгавер на бенкеті, що його видано в його честь у столиці Філіппін Манілі, заявив, що вважає нову світову атомову війну за виключену. Тому — заявив він — треба переговорювати" з нашими приятелями і навіть з тими, що є нам ворожі, щоб гарантувати стан, в якому світ не буде настільки виведений з рівноваги, щоб унаслідку вийшла катастрофа". Проте водночас Президент виключив „мир капітуляції й мир угодівства". Він твердив, що не треба тратити терпеливости, щоб наводити „тих, які є нам ворожі", „на шлях розсудку". — Другий день свого перебування на Філіппінах Президент перевів здебільша на ділових нарадах. За короткою інформацією для преси — обговорювано на тих нарадах фінансову допомогу збоку ЗДА для Філіппін та, зокрема допомогу для модернізації і скріплення філіппінської армії. Рішено відновити переговори про устійнення правного стану американського гарнізону на філіппінській базі, при чому Філіппіни настоюють, щоб американські вояки підлягали філіппінській юрисдикції за провини проти філіппінських законів, доконані на філіппінській землі. Президент Карльос Ґарсія прославляв відвідини Айзенгавера, як видатний причинок до скріплення миру на Далекому Сході та найбільш успішний засіб для ще більшого скріплення приязни між Філіппінами і ЗДА.

Совєтський плян роззброєння хоче зробити Европу безборонною

Женева. — Новий совєтський плян міжнародного роззброєння, який поручає знищити зараз у першій стадії всі літаки, підводні човни і морські фльоти, ракети й атомові бомби та водночас скасувати всі заморські фльоти, переведений точно у практиці означав би видачу Европи на ласку - неласку Совєтів. Так заявив американський делеґат на конференції роззброєння у Женеві Фредрік Ітон в її засіданні в минулу середу 15 червня ц. р. Він звернув увагу, що коли б Америка відкликала свої війська з европейського континенту та водночас знищила всі свої далекосяжні літаки, всю свою морську й підводну фльоту і далекобійні ракети, то ситуація настала б така, що Совєти могли б спокійно промаршувати своїми велетенськими арміями по Атлантійський океан, бо в Західній Европі нема відповідно сильної суходільної сили, що могла б їм протиставитись, а Америка була б позбавлена способів поспішити швидко з допомогою. Фредрік Ітон не сказав, що Захід відкидає совєтський проєкт, але з його заяви виходило ясно, що той проєкт для Заходу не сприйнятливий. Ітон закликав до такого міжнародного роззброєння, яке зберігало б „балянс збройних сил". Совєтський проєкт той балянс перехилює сильно у бік Совєтів.

Кириченко закінчив кар'єру

Москва. — Олекса Кириченко, ще недавно один з найвірніших прислужників Хрущова, остаточно відсунений з державно-партійного апарату. 5 місяців тому проголошено, що Кириченко, який був членом Президії і Секретаріяту Компартії СССР, — перенесений на становище голови партійної організації в Ростові. В минулу середу оповіщено, що в Ростові відбулось засідання місцевої партійної управи, на яке прибув з Москви член партійної Президії Аверкій Арістов, і що на місце Кириченка призначено Александра Базова. Всупереч звичаєві в СССР, навіть не згадано, що Кириченкові призначено якісь „інші обов'язки".

● **Посадник Західнього Берліну** Віллі Брандт офіційно заперечив поширювану комуністами вістку, наче б у Західньому Берліні, всупереч чотиродержавному договорові про його статут, переводилось примусовий набір новобранців до західньо - німецької армії. Вістка була виссана з пальця.

Співачка Лола Фішер захоплена чаром України та її людей

Ню Йорк. — В репортажі із свого двотижневого перебування в Україні, надрукованому у щоденнику „Ню Йорк Джорнал Америкен" за 12-го червня ц. р., американська співачка Лола Фішер висловлює своє захоплення красою „чудової столиці України" Києва і Дніпра, як теж особистим чаром українців, з якими вона зустрічалася. Після скомплікованих історій з паризькою конференцією на вершинах і з летом У-2, їй здавалося, як пише вона, що вона попала на іншу лянету. Її й інших американських артистів вгощали в Києві та в інших містах України щиро й достатньо і розважали їх усім найкращим, що може дати український мистецький світ — концертами, виступами танцювальних ансамблів, балетів і театральними виставами. Зокрема подобався Лолі Фішер український балет, може не такий багатий, як московський чи ленінградський але тим не більше барвистий і мистецький. Українські господарі показували американським артистам Дніпро й українське село, де на їх пошану виступали українські селяни у своїх барвистих вишиваних одягах із співом і танками. Була Лола Фішер із своїми друзями теж гостем в домі видатного українського актора Юрія Тимошенка, що його вона прирівнює до Денні Кея, де американців приймали українським шампаном і знову ж танками. Особливо ж була вражена Лола Фішер щирістю й особистим чаром українців, із якими вона зустрічалася в Україні, і де вона мала змогу побувати в більше приватних домах, як у Москві чи Ленінграді.

ПРЕЗИДЕНТ НЕ ПОЇДЕ ДО ЯПОНІЇ — КІШІ НЕ ҐАРАНТУЄ ЙОГО БЕЗПЕКИ

Токіо. — Вночі з середи 15 на четвер 16 ц. м. японський прем'єр Нобусуке Кіші після довгого засідання уряду рішив просити президента Айзенгавера відкликати свою подорож до Японії з уваги на таку нагальність і безпардонність комуністичних дій, що японський уряд не всилі ґарантувати безпеки Президента. Ця вістка наспіла до Президента під час його перебування в столиці Філіппін Манілі, звідкіля він мав їхати до Тайпей на Формозі (Тайвані), а відтіль в найближчу неділю — до Японії. Несподівана зміна ситуація в Японії настала пізнім вечором і вночі з вівтірка на середу, коли-то коло 20.000-на юрба комуністичних студентів і робітників знову уладила надзвичайно бурхливу демонстрацію перед японським парляментом, силою розбивши браму до саду довкола парляменту та частинно зайнявши його. Між поліцією і демонстрантами прийшло до кількагодинних сутичок, в яких за офіційними даними було ранених 285 поліціянтів і 178 демонстрантів, при чому 42 випадки поранення визнано за „важкі". Напевно згинула одна молода жінка з-посеред демонстрантів, але у Токіо поширились вістки, що вбитих куди більше. Поліція обливала спершу демонстрантів водою з пожежних возів, а коли це не помагало — вжила вперше за кілька останніх років слізних газів. Демонстранти, що виявили необузданий фанатизм, перекинули і спалили коло 30 поліційних авт, обкидували поліцію камінням та кидались на неї з палицями. Щойно по північі настав у столиці Японії сякий-такий спокій, при чому чимало причинився до заспокоєння зливний дощ. Японський уряд, який зійшовся на надзвичайне засідання, оприлюднив заяву, що комуністи очевидячки змагають до викликання громадянської війни і революції, в якій скинено б теперішній режим. Уряд заявив, що він не піддасться теророві і не зречеться. Все ж, у тому першому повідомленні уряду ще нічого не казалось про відкликання відвідин президента Айзенгавера. Те рішення прийшло, мабуть, під впливом перших західніх коментарів про ті останні заворушення в Токіо, з гострою критикою під адресою японських чинників безпеки, які не вміють дати собі ради з комуністичними ворохобниками. Японський прем'єр Нобусуке Кіші був у похмурому настрої, коли проголосив на пресовій конференції рішення уряду просити президента Айзенгавера, щоб він тепер не приїздив до Японії з мотивів його особистої безпеки. Кіші ще раз заявив, що він не зречеться влади, не розв'яже тепер парляменту та буде настоювати на якнайшвидше ратифікування японсько американського пакту безпеки, який став безпосередньою причиною шаленої акції збоку Москви і Пейпінгу. Пресовий секретар президента Айзенгавера Джеймс Гаґерті проголосив в Манілі, що Президент погоджується на пропозицію Японії і не поїде тепер, дармащо сам він був рішений виконати первісний плян відвідин.

Арґентина заскаржила Ізраїль до Ради Безпеки ОН за справу Айхмана

Об'єднані Нації. — На середу 22 ц. м. визначено засідання Ради Безпеки Об'єднаних Націй для вирішення скарги, що її зголосила Арґентина проти Ізраїлю з приводу порушення її суверенности схопленням з її території колишнього шефа жидівської секції в Гештапо, Адольфа Айхмана. ЗДА вже заявили, що тримаючися засадничого становища, що Рада Безпеки повинна розглядати кожну скаргу будь-котрої держави, підтримає внесок Арґентини на поставлення цієї справи на денний порядок Ради Безпеки. — Ізраїльський міністер закордонних справ Ґольда Маєр і арґентський амбасадор при Об'єднаних Націях д-р Маріо Амадео відбули в минулий вівторок в Ню Йорку нараду в справі конфлікту, що настав між Арґентиною і Ізраїлем з приводу схоплення А. Айхмана. Арґентина зажадала в офіційній ноті, щоб Ізраїль повернув Айхмана до Арґентини „впродовж тижня". Цей ультимативний термін вже минув, а Ізраїль — за вийнятком приватного листа Бен Ґуріона до арґентинського президента Артуро Фрондізі — формально не відповів на ту арґентинську ноту. Тепер Маріо Амадео — за твердженням газет запропонував компромісову розв'язку конфлікту, а саме, щоб ізраїльський уряд перевів Адольфа Айхмана до арґентинської амбасади в Тель Авіві, де він залишався би до часу, поки Міжнародний Трибунал у Гаазі, як аґенція Об'єднаних Націй, не вирішить, в якій країні і який суд має судити Айхмана. Ґольда Маєр відкинула ту суґестію і тому Арґентина рішила внести справу на розгляд Ради Безпеки ОН, як скаргу проти Ізраїлю за порушення суверенности Арґентини фактом схоплення Айхмана.

У СВІТІ

● **В Еспанії**, в провінції Баскії, 342 католицькі духовники написали до своїх єпископів спільного листа із скаргою проти еспанського уряду та місцевих адміністраційних властей на брутальну поведінку з політичними в'язнями та взагалі за систематичне порушування громадянських прав. Відпис того листа вислано також папському нунцієві. Хоч Католицька Церква підтримує в засаді режим генерала Франка, проте віддавна існують між ними дисонанси на ґрунті тоталітаризму цивільної державної влади, яка втручається і в права Церкви.

● **В Альжирі** судять при закритих дверях судової залі 8-х видатних комуністів за активне сприяння мусульманським партизанам. Між підсудними називано також професора математики Моріса Одена, який зумів втекти швидко після арештування його в 1957 р., коли його переводили з одної в'язниці до другої. Він скривається від того часу, а його дружина внесла проти французької адміністрації в Альжирі скаргу за нібито тортурування її чоловіка під час переслухування військовою жандармерією.

● **Московська „Правда"** намагається сильно застрашити японців погрозами, що коли Японія ратифікує останній союзний договір з Америкою, то Совєти „не будуть придивлятись байдуже" і що сама Японія буде нести відповідальність „за те, що станеться".

● **Владислав Гомулка** дуже обурився, що на Міжнародному Ярмарку в Познані в американському павільоні роздавали даром „Ворльд Альманак" — „Книгу Фактів" за 1960 рік, видавану щорічно щоденником „Ню Йорк Ворльд Телеґрам енд Сан". Комуно - польському диктаторові не сподобалося, що в тій підручній інформаційній книжці сказано — коротко — про найновішу історію Польщі, а сказано виключно правду. Керівник американського павільону припинив роздавання тієї книжки.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc., 81-83 Grand St, Jersey City, N. J.
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N. J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917, — authorized July 31, 1918.
Адреса: SVOBODA", P.O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

Основа нашої спільноти

Упродовж цього тижня відбувся на Союзівці перший організаційно - секретарський курс, головною й кінцевою метою якого було — можна б сказати — „озброїти" його учасників у всі можливі аргументи, що допомогли б їм у їхній організаційній праці — здобуванні нових членів для УНСоюзу.

На перший погляд могло б здаватися, що це є виключно справа УНСоюзу та ще й головно „бизнесова", бо приєднування нових членів і є „бизнесом" цієї організації. Це правда, але далеко неповна. Організаційний бо „бизнес" УНСоюзу є по своїй суті, своїй вартості і значенню найкращим бизнесом як всієї нашої спільноти, так і нашої української справи.

Це наявно доказував уже перший день цього курсу, головною темою якого було: національний арґумент у приєднуванні нових членів. Цим арґументом жадна інша не тільки чужа, але й своя організація не може користуватися з такою силою, як УНСоюз. Його національний і всеохоплюючий характер відомий і доказаний всім його існуванням і всією його діяльністю. У ньому немає жадного партикуляризму, ані соціяльного, ані політичного чи конфесійного. Його першою і основною базою є — українство.

Саме цією всенаціональною ідеологією УНСоюз організує і зберігає саму субстанцію нашої спільноти. Подумати тільки: впродовж одного минулого року секретарі Відділів і організатори УНСоюзу потрапили „визбирати" для УНСюзу, а тим самим і для української спільноти 5,000 членів! Здобувши цих членів УНСоюз рівночасно докладає максимальних зусиль, щоб вдержати їх і цілковито включити у багатобічний процес розвитку нашої спільноти. 5,000 нових членів УНСоюзу — це рівночасно 5,000 перспективних нових платників національного фонду УККомітету, це рівночасно перспективні члени і діячі багатьох інших установ і організацій нашої зрізничкованої спільноти.

У цьому відношенні УНСоюз, без сумніву, виконує піонерську роботу, бо організує й мобілізує нашу українську спільноту вже від її фізичної субстанції починаючи. А за цим іде величезна праця, щоб ця так змобілізована спільнота всебічно розвивалась і творила. В цьому головна заслуга саме тих секретарів Відділів та організаторів УНСоюзу, що організують членів УНСоюзу і цим, як ті місіонарі, здобувають душі для української спільноти і української справи. Їхня праця була б багато легшою, якби спільнота, для якої вони трудяться, збагнула цю істину і відповідно поступала, допомагаючи їм у їхній піонерській праці.

Центральна проблема світу

У своїй промові перед об'єднаними паламами парляменту першої з 4-ох тихоокеанських країн, що їх тепер об'їздить президент Айзенгавер, він вказав на комунізм, як на центральну проблему сучасного світу, як на найбільшу загрозу для миру. Небажання комуністів визнавати будь-що, що не підлягає комуністичній контролі, і безупинні їх спроби найбільш безпардонними засобами накинути світові свою монопольну думку і диктаторську владу — головна причина міжнародного напруження. Айзенгавер говорив про забріхану комуністичу пропаганду, про підривну роботу комуністів, про їх намагання пересварити вільний світ тактикою „діли і пануй" та про їх безупинне прямування до завітної цілі — опанування світу. Він навів найбільш промовистий приклад, скільки є правди в раз-у-раз повторюваній комуністичній фразі про західний — зокрема американський — імперіялізм: за останніх 15 років 33 країни, що були західніми колоніями, дістали за згодою і за активною допомогою Заходу державну самостійність, зате 12 незалежних країн опинилися під володінням комуністичної диктатури. Жаль, що Президент не згадав куди більше число країн і народів, які ще раніше впали жертвою імперіялізму большевицької Москви.

Очевидно це не сталося випадково, а свідомо й пляново президент ЗДА вибрав за тему своєї першої великої промови в теперішній подорожі — комуністичну загрозу. Бо тінь комуністичного Китаю тяжить нині над усім обширом Тихого океану, над усіма країнами Азії й Океанії, так само, як тінь Совєтського Союзу падає на ввесь европейський континент і Середній Схід. І вся енергія Москви і Пейпінгу наставлена на те, щоб підірвати впливи Америки, як лідера вільного світу. Недавно читали ми в одному американському коментареві твердження, що — поза натиском з Пейпінґу — одною з головних причин, чому в Москві прийняли рішення зірвати Паризьку конференцію і відкликати запрошення Айзенгавера до СССР, був острах перед шкідливими для комуністів наслідками плянованої подорожі Айзенгавера по СССР і Далекому Сході. Москва і Пейпінг, що бачили ентузіязм, з яким минулого року вітали Айзенгавера мільйонові маси в 11-ох країнах, зокрема в Індії, рішили, що його відвідини в СССР, замість збільшити авторитет Хрущова, могли б підірвати впливи комунізму, — ще гірше може статися в тихоокеанських країнах. Відсіль і персональна нагінка Хрущова проти Айзенгавера.

Філіппінський нарід відповів Москві і Пейпінгові — ентузіястичним привітанням Айзенгавера. А сам Айзенгавер повів контрнаступ, вказуючи правильно на комунізм, як на найбільшу загрозу для світу.

А голки немає . . .

Панівна в Совєтському Союзі і чимраз дошкульніша недостача найконечніших предметів щоденного вжитку починає вже викликати серед населення не тільки нарікання та кпини, але й гострі протести. Особливо обурюються робітники, які за важко зароблені гроші не мають змоги купити потрібних їм речей. Як звітують відвідувачі Совєтського Союзу, робітники відкрито демонструють свою байдужість до таких совєтських технологічних досягнень, як „спутніки" та ракети, заявляючи, що поки говорити про „досягнення", треба дати людям подостатку хліба, м'яса й одягу.

Дуже характеристичний протест виявила у формі листа до редакції київського місячника „Радянська Жінка" ч. 3 Наталя Тищенко з Новоселівки на Чернігівщині. „Маю я швейну машину, — пише вона, — та не шию на ній, бо не можу купити голку. Кілька разів запитувала я в нашому магазині Тростянського сільпо — сільського споживчого товариства — про голки, а продавець відповідає, що заявку дали давно, але нема ні голок, ні відповіді. Поїхала я до райцентру Борани, і там не знайшла голки. Довелося їхати в Чернігів, але й там не дістала, лише пообіцяли, що колись завезуть. Цікаво запитати облспоживспілку, чи довго ще доведеться чекати на голку до машини? Чи може про голки для швейних машин забули і не виробляють їх більше?"

Подібних, як і з нещасними голками, прикладів, що свідчать про недостачу товарів щоденного вжитку, можна знайти в совєтській пресі чимало.

Сутужно приходиться і користувачам таких — як на Совєтський Союз — технологічних досягнень, як телевізори чи пак телевізійні апарати, малі, щоправда, розміром, але прославлювані в Совєтах, як сьоме чудо світу. *У своїй скарзі до „Ізвєстій"* (з 22-го березня ц. р.) А. Гайворонський із Артемівського на Донбасі пише, що, „купивши телевізор, артемівці не мають можливости користуватися ним, бо ні за які гроші не можна купити потрібних антен і кабелів, що без них телевізор „стає коштовним непотребом, в якому похоронено солідну суму грошей". Придбати ці речі можна хіба у спекулянтів, але за суму, яка дорівнює половині, а то й двом третім місячної платні пересічного робітника.

Така в загальному ситуація в країні, вожді якої нахваляються, що вони ось-ось наздоженуть Америку.

ФІЛІЯ МВД У БЕЛЬГІЇ

У квітневому числі „Голосу Родини", як переназвано недавно орган берлінського комітету „За возвращеніє", знаходимо алярмуючі дані й факти про чимраз активнішу діяльність совєтської агентури в Бельгії. Очевидно ,цю маленьку країну в Західній Европі визначили в Москві як своєрідний форпост, з якого в леґалізованих формах большевицькі агенти ведуть свою розкладову і підривну роботу. Звичайно, наведені в тій газетці дані можуть бути перебільшені, але це зовсім не поменшує небезпеки, яку являє собою для місцевового населення і еміграцій з окупованих б о л ь ш е виками держав совєтська агентура, що розкублилась у тій країні.

Читачі „Свободи" вже знають про ґрунтовну зміну тактики берлінського Комітету „За возвращеніє" — про те, що після провалу масової добровільної репатріяції, замість зваблювань та надокучливих закликань вертатись „на родіну", цей Комітет радить тепер через свою газету політичним еміґрантам залишатись на своїх місцях у країнах, де вони влаштувались. Але залишатись не просто собі, як „переміщені особи" чи громадяни країн, які їх до себе прийняли, — а як „совєтські патріоти", щоб „роз'яснювати правду про СССР", щоб „поширювати культурні зв'язки з співвітчизняниками" (ото ще слово!), щоб „збирати інформації про людей, які клевечуть на Совєтський Союз". Коротко: в ролі совєтських резидентів - інформаторів — шпигунів.

У квітні цього року леґально існуючий в Бельгії Союз Совєтських Громадян відзначав своє 15-річчя. Цій *події* берлінська газетка „Голос Родини" присвятила ціле число. Як виходить з надрукованої в тій газетці статті якогось Карклиньша (очевидно — псевдо), члена Комітету „За возвращеніє", цей Союз „протягом півтора десятка років провадить культурно - освітню роботу, внаслідок якої щораз більше еміґрантів і переміщених осіб довідуються правду про нашу країну . . ." Його члени „активно виступають на концертах і вечорах художньої самодіяльности, розвиток якої стимулюється нагородами (!)" . . . Союз Совєтських Громадян „систематично відзначає революційні дати і дні червоного календаря", а також „організує школи для навчання дітей російської мови". (Такі школи нібито створено вже в 10 місцевостях Бельгії). При Союзі виходить двічі на місяць журнал „Совєтський Патріот", поширюваний не тільки в Бельгії, але й по інших країнах Західньої Европи. (Вже вийшло 268 чисел). При Центральному Правлінні Союзу функціонує бібліотека, що має понад 3,200 томів, які на першу ж вимогу безплатно висилаються для прочитання. „За 15 років свого існування, — читаємо в тій статті, — Союз виховав чудові кадри керівників і організаторів культурно - масової роботи. Досить назвати хоч би голову правління т. Сазонова, його заступників т. т. Томського і Попандопуло, секретаря правління т. Рапацьку, редактора журналу т. Херродінова і інших керівних діячів в центрі і на місцях . . . На жаль, — закінчує свою статтю Карклиньш, — в Бельгії є ще совєтські громадяни, які не беруть участи в многогранній діяльності Союзу" . . .

Все це, так би мовити, офіційний звіт, личкова, показова сторона Союзу Совєтських Громадян, за якою приховується діяльність гостро законспірована, за якою старанно призбирувані імена і біографії політичних еміґрантів, компромітуючі їх матеріяли, шантаж, шпигунство, доносидения... денунціяції і — вишкіл нових шпигунів - агентів.

Ось так розпаношились в маленькій Бельгії енкаведисти!

Генерал - майор Вишневський .новий голова Комітету „За возвращеніє", у своїй газеті інформує, що Союз Совєтських Громадян в Бельгії охоплює понад 500 членів і об'єднує „абсолютну більшість совєтських громадян', які в тій країні мешкають. Усім тим членам за їхню активну роботу в користь „родіни" складає він подяку і закликає ще діяльніше працювати над залучуванням до Союзу всіх „соотєчественніков".

У листі до редакції „Голосу Родини" якась совєтська активістка Наташа Гаврілова з Бельгії вияснює обставини ,які привели її до „друзів - патріотів" в Союзі:

„Якось приходить до нас незнайомий чоловік з жінкою, називає себе Тимошенком Іваном. Каже, що довідався про мою адресу і от, мовляв, прийшов відвідати землячку. Я налила кави, запросила до столу. А він питає: „Ви молитесь Богу?" Відповідаю, що не молимось. І питаю: „А вам як би хотілось?" Замість відповіді Тимошенко почав зі мною сперечатись і виливати всяке болото на нашу країну. Тоді я зрозуміла, хто переді мною, і заявила: „Геть з моєї хати, таким землякам у моєму домі немає місця!" Коли „гості" пішли, я відразу відчула потребу бути разом із своїми людьми, поїхала на відому мені адресу і виповнила заяву про вступ до Союзу Совєтських Громадян . . ."

Якась В. Задорожна з м. Генту в Бельгії пише, як то вона керує в тому місті групою мистецької самодіяльности, що складається з „наших земляків української національности" . . . В 1959 році, — пише вона, — я разом з чоловіком - бельгійцем побувала в Совєтському Союзі у своїх рідних, на милій Україні . . ."

Союз Совєтських Громадян у Бельгії, що займається „культурно - освітньою діяльністю" — це тільки облудна вивіска, тільки шапка, під якою криється філія МВД з усіма її розгалуженнями, з усією апаратурою. Очевидно, має ця філія найтісніші контакти з відповідними осередками в Німеччині, Франції та Англії і діє за прямими вказівками з Москви. Союз Совєтських Громадян, зродившися після останньої війни („його організаторами, — читаємо в „Голосі Родини" — були російські еміґранти, які поступово усвідомили свої помилки супроти батьківщини і цілковито стали на совєтську *плятформу*") і вибуявши в період коекзистенції в сприятливому кліматі демократичної країни, є тепер новою формою підривної комуністичної організації, яка за всяку ціну намагається пролізти в кожну щілину еміґраційних осередків, старається заплутати в своє червоне павутиння кожного поодинокого еміґранта, щоб потім, як свого агента, запрягти на службу „родіни".

В. С-ко

Юрій Лопатинський

ГРУПА ПІВНІЧ Т. ЗВ. НАХТІҐАЛЬ

(З доповіді на Конференції Ген. Секретаріяту УГВР і „Прологу", присвяченій історії української зовнішньої політики, 5-го травня 1960 року в Ню Йорку.)

(3)

У Юзвині ми довідалися, що далі вже „Нахтіґаль" не піде, але що з нами станеться — про те ми не знали. Під час постою ми їздили по довколишніх селах і реорганізували адміністрацію. У промовах до населення радили селянам ховати збіжжя, бо не знати, чи німці не будуть всього забирати. Спочатку селяни, слухаючи таких порад, не дуже нам довір'яли, але довідавшись від юзвинців, що ми дійсно українці, набрали до нас довір'я і почали відвідувати нас на кватирях, приносячи нам мед і овочі .

В першу неділю нашого побуту в Юзвині, перед збудованим нами вівтарем, о. д-р Гриньох відправив Службу Божу, до якої співав курінний хор. Довідавшись, що відбувається Богослужба, юзвинці принесли церковні книги та утвар, що їх заховали були після знищення большевиками місцевої церкви. Площа була виповнена людьми, які з великим зворушенням молились. Багато людей плакало. Після цього Богослуження відношення місцевого населення до нас було дуже сердечне.

Натомість щораз більше напруженими ставали відносини з німецькими старшинами. У вечірніх дискусіях, що їх ми проводили на кватирі нашого штабного лікаря, ми одверто говорили, що німецька політика на Сході фальшива і що її продовження приведе до катастрофи. Великим ударом для всіх старшин і бійців куреня була вістка, що Галичину прилучено до Генерал - Губернаторства Ганса Франка, а з України створено „Райхскомісаріят" під проводом Еріка Коха. Ми зрозуміли, що наша роля, як німецького,, союзника", вже кінчається.

У половині серпня курінь дістав наказ вертатися назад до Нойгаммеру. У Вінниці нас заладовано в вагони і через Жмеринку-Проскурів-Львів і Краків завезено до Нойгаммеру. Оскільки я їхав не поїздом, а автомашиною, я мав змогу побачитися у Львові з друзями з ОУН, зокрема з Миколою Лебедем, якому розповів долю куреня. У Львові між членами ОУН панував настрій непевности, хоч арештів ще не було, бо тривав натиск на відкликання акту з 30-го червня, при чому військові чинники вистосували ультимат до Проводу ОУН.

Вернувшись до Нойгаммеру, курінь зайняв старі кватири і почав „ненормальний" вишкіл. Ненормальний тому, що вояків роззброєно (старшинам залишено тільки коротку зброю) і вишкіл складався тільки з муштри та руханки. В неділі не вільно було нам виходити далі як за 6 кілометрів від касарень. Ситуація ставала з дня на день гіршою та напруженішою. Часто доходило до сутичок з з німецькими підстаршинами, хоч відносини з старшинами продовжували бути коректними, через що вони часто заходили в конфлікти із своїми зверхниками. Ніхто не знав, як це все скінчиться.

В *першій* половині вересня вдалося мені виїхати з пор. д-ром Герцнером до Берліну. Мені доручили довідатися, що з нашими друзями, які жили в Берліні. Приїхавши увечері до Берліну і переночувавши у брата, я пішов другого дня вранці на помешкання, де жив Степан Бандера з родиною. У помешканні застав я Ярослава Стецька, Осипа Тюшку, Омеляна Антоновича, пані Бандеру і ще одну пані. Я довідався, що С. Бандера пішов з Володимиром Стаховим на розмову, на яку покликав його обергруппенфюрер Мюллер. З тієї розмови вони вже додому не повернулися. Десь коло одинадцятої години до дому Ст. Бандери приїхали ґестапівці і перевівши обшук всіх, за вийнятком пань, забрали зі собою. Я відмовився іти з ними, переконуючи їх, що приїхав службово з командиром із Нойгаммеру. Почалося телефонування на Ґестапо, і врешті мене залишено в помешканні. Під кінець ревізії прийшов ще п. Нестор Процик, якого ґестапівці теж забрали з собою. Прибувши до Нойгаммеру, я розповів друзям усе, що бачив.

У Львові ситуація була погана: почалися арешти та інтернування. Атмосфера в таборі ставала ще більше напруженою, ніхто не знав, що станеться з куренем.

Вернувшись до Нойгаммеру, д-р Оберлендер заявив нам, що нас не звільнять з частини, а переорганізувавши вишлють нас на протипартизанський відтинок. Різного роду комісії з Берліну почали нас перевіряти. Під час таких перевірок заглядали нам навіть у зуби, так що ми іронічно запитували д-ра Оберлендера, чи нас беруть до служби як вояків, чи як коней. Врешті нас повідомили, що 19 жовтня ми маємо виїхати до Франкфурту над Одрою, куди прибуде також курінь „Роланд" і де обидва курені перетворять в одну частину. З доручення командира куреня сотн. Р. Шухевича, о. д-р І. Гриньох і я відійшли з куреня і залишились в Берліні.

По приїзді до Франкфурту над Одрою приступлено негайно до реорганізації обох куренів. Створено 4 сотні нового куреня, на чолі якого став майор Побігущий. Командирами сотень були: 1. сотн. Р .Шухевич; 2. сотн. М. Бриґідер; 3. пор. В. Сидор та 4. пор. Павлик. Кожна сотня мала три чоти — 130 стрільців. Адютантура й курінна канцелярія були обсаджені українцями, а до куреня призначено зв'язкового старшину — капітана поліції Моху та поліційних підстаршин як надзорчий персонал. Курінь умундировано в поліційні, зелені однострої, без ніяких відзнак. Офіційна назва куреня була: „Шуцманшафтбатальйон ч. 201". Кожний вояк куреня підписав особисте службове зобов'язання на один рік. Ніякої додаткової присяги не складано.

Почався новий вишкіл, який провадили наші старшини під наглядом німців. Крім бойового вишколу, переведено також вишкіл внутрішньої служби з додатковими поліційними дисциплінами. Курінь був озброєний як легка піхотна одиниця.

НА ЛІТЕРАТУРНІ ТЕМИ

РОБОТА ОДИНИЦІ

Видавництво Вольфганга Ротге у Гайдельберґу зробило українській спільноті подарунок — видало книжку „Бляуер Новембер", збірку німецьких перекладів оповідань українських письменників. Подарунок цей був несподіваний і . . . непомічений. А його варто було б помітити, і підтримати.

Поперше, переклад українських оповідань на німецьку мову є першою спробою німецького видавця ввести в коло читання німецької публіки українську літературу, як рівнорядну всякій іншій. Подруге, з зовнішнього боку ми на еміґрації ще не спромоглися на таке люксусове, витримане, злегка модерно оформлене видання. Це — чудова книжка, з сорочкою, твердою тисненою обкладинкою, чудовим папером і старанно укладеним відділом коротких біографічних даних авторів.

Ініціятор цього видання і перекладач — п-і Анна-Галя Горбач, дружина професора університету, яка мусить і сама викладати в університеті, і господарити вдома, і виховувати двох дітей.

Я, може, найкраще розумію її труднощі, бо ось уже два роки шукаю людину, яка переклала б англійською мовою книжку моєї бл. п. доні Лесі „Зелені Дні". Є жінки, які знають обидві мови, але кожна занадто зайнята, щоб уділити час для праці над перекладом. А п-і Анна Гарбач цей час знайшла ,навіть не маючи запевненої заплати за переклад, умовила видавця і таки добилась того, що маємо ми тепер цю чудову книжку.

Звичайно, важко буде пропхати цю книжку серед німців, які ще не зовсім вилікувались від зневажливого ставлення до слов'ян — хібащо за винятком росіян, яких вони бояться.

В усякому разі, в своєму листі до мене п-і Горбач пише, що вона після закінчення цієї праці почала перекладати на німецьку мову твори Коцюбинського і знайшла вже була видавця в Швайцарії. Але поганий збут книжки „Бляуер Новембер" не тільки розхолодив німецького видавця до будь-якої спроби вводити українську літературу в німецьку читальню, але й негативно вплинув на швайцарського видавця, який боїться так само попектися на українських перекладах. А уявити тільки собі, скільки ми втрачаємо через те, що не маємо перекладів творів наших ґеніїв. Коли б якийсь інший державний народ мав такої сили драматурга, як Леся Українка, то її п'єси вже давно виставляли б в театрах усіх столиць. А поскільки доля судила їй народитись в Україні, про неї в широкому світі ніхто і не чує!

Я думаю, що ті особи з нашої еміґрації, які читають німецькою мовою, могли б також виграти, коли б придбали у свої бібліотеки цю книжку. Там зібрані оповідання, які тепер важко знайти. Видана Науковим Т-вом ім. Т. Шевченка „Збірка українських новель" має деякі з уміщених в „Бляуер Новембер" оповідань, але вона не має Коцюбинського, Стефаника, Хвильового, Домонтовича, Косинки, Довженка, Сенченка і Ірини Вільде, хоч має авторів, яких нема в Бляуер Новембер. Отже, коли хтось має цю „Збірку", то вона тільки частково покривається німецьким перекладом українських оповідань.

Вославши до Німеччини $5.20, кожний може прикрасити полички своєї бібліотеки гарною книжкою, і в той же час допомогти піднести престиж української літератури поміж европейських видавців. А це відкрило б двері бодай нашим клясикам у широкий світ перекладів на різні мови.

Л. Івченко

Адреса німецького видавця: Wolfgang Rothe Verlag, Geroiron, Würtemberg, West Germany.

СВОБОДА SVOBODA
SUBSCRIPTION RATES:

One year	$ 12.00
Six months	6.25
Three months	3.25
Jersey City & Foreign Rates:	
One year	$14.00
Six months	7.50
Three months	4.00

For UNA members monthly 65¢.

Рома Прийма

БАЛЕТ І ФЕРІЇ

(1)

Те, що мене в житті полонить — це, крім моєї професії, подорожі. Тому пропозиція одного з моїх менаджерів взяти участь в концертах, сполучених з турою по Середземному морі, сподобалася мені відразу і я згодилася на виїзд. Тому, що мій анґажемент починався від Неаполю, я рішила виїхати скоріше, щоб зреалізувати давніший плян — побувати в Парижі, відвідати в Австрії театри, де я виступала, а у Відні заглянути до професорів у музичній Академії. Я стільки гарного пережила, стільки цікавого бачила, що годі про все розповісти.

До Европи я їхала кораблем „Юнайтед Стейтс". Публіка була приємна й елеґантна. Було з-поміж неї багато студентів, які їхали на студії до різних країн.

Париж! Очевидно, хто знає Париж, той згодиться зі мною, що це надзвичайно фасцинуюче місто. Вдень я оглядала музеї, кожного вечора була в театрі. Мала там успішні авдиції і підписала контракт на концерти. Мило мені було в товаристві наших мистців Гени Зарицької, панства Старицьких і д-ра Вирсти.

У Швайцарії, у Цюріху, відвідала я Іру Маланюк, а далі поїхала до Австрії. Там мала багато радости, бо всюди мене пам'ятали. В Зальцбурґу я могла залишитися в театрі, бо якраз був потрібний той тип танцюристки, який я представляю, але інші зобов'язання цього мені не дозволили.

Венеція, Фльоренція і Рим залишили стільки вражень, що годі висловити в кількох реченнях. Я вбирала в себе красу і силу, яка випромінює з архитворів людського духа, стояла, мов заворожена, перед Давидом Мікеля Анджельо, подивляла архітектуру тих міст. Історичні пам'ятки, як Форум Романум, впроваджують в якийсь особливий настрій. В Неаполі оглянула Помпеї, їздила на Капрі до Лазурової Ґроти і на Сицилію. В Палермо є чудова палатинська каплиця, нутро якої — це одна п р е к р а с н а мозаїка в візантійському стилі з великим мавританським впливом. На стінах представлені історії зі Старого Завіту, але арабського типу люди і декоративні постаті танцюючих одалісок надають всьому тому спеціяльного характеру.

На кораблі познайомилась я з кількома мистцями та музиками і в цьому веселому товаристві прибула до Каїро.

В модерній частині цього міста великі готелі, театри і широкі вулиці, але на базарі ще можна бачити жінок із закритим обличчям. Там ви можете купити все, почавши від овочів, а скінчивши на коштовних біжутеріях і дорогоцінних килимах. Крик, галас, усі торгуються, а обшарпані жебраки обступають вас, прохаючи „бакшиш".

Єгиптяни мають темну шкіру і дуже виразисті, мудрі очі. Прекрасний, багатий на експонати музей в Каїро — це скарбниця для єгиптологів. Я була в трьох мошеях, цілі стіни і стелі яких виложені майстерними інкрустаціями з перлової маси в дереві. Мошея — це не тільки місце молитви для магометан, але й місце відпочинку. Вони можуть там переспатися, поговорити, почитати. Моляться вони п'ять разів денно. Часто можна бачити на вулиці араба, в молитовному екстазі, зверненого лицем на схід сонця.

Могутнє, незабутнє враження роблять сфінкси, піраміди, святині в Карнаку, Моксарі і Мемфісі. Максар — це місто побудоване за 2,000 років перед Христом і колись у давніх часах засипане землетрусом. Воно було поділене на дві частини: місто живих, де стояли святині, і по другій стороні Нілу місто мертвих, де були палаци фараонів. Моя улюблена опера — це „Аїда", я люблю свої танкові партії в цій опері і ,коли я ходила посеред колосальної величини колон і святинь, мені дуже хотілося затанцювати в честь бога сонця Амун Ра.

Ніколи не забуду моменту, коли я стояла перед Сфінксом. Сонце заходило, а небо було червоно - золоте. Наш провідник дуже радів, що я зацікавилася гієрогліфами, і навіть заявив, що він ,мене візьме за свою доньку, і за рік я навчуся читати гієрогліфи. Фантастичні багатства, які складано з тілом мертвого фараона до пірамід, з бігом часу були розкрадені, тільки піраміда Тутанкамена зберегла всі пам'ятки.

В Асуані я бачила гору, з якої брали червоний граніт на обеліски. Яка ж то тяжка праця була їх перевозити! Дорога до Асуану сумна, тягнеться вздовж Нілу через пустиню. Час від часу з у с т р і ч а є т ь с я управлена, штучно наводнювана земля, засаджена кукурудзою та цукровою трощею. Минаємо бедуїнів, що мандрують кудись з усім своїм майном, з вівцями, верблюдами ,ослами. Жінки бедуїнів мають татуовані обличчя і люблять біжутерію. Взагалі бедуїни дуже бідні люди, але грошей не люблять ,не хочуть їх мати і працюють тільки за товари. В Асуані бачила я також нубійців. Це дуже гарні з вигляду люди. Вони стараються не мішатися з іншими народами і живуть дуже бідно у своїх ліплянках разом з курми та ослами. Коли вода в Нілі починає спадати, всі, включно з малими дітьми, поспішають використати час на управу землі. В Асуані бачила я на Нілі греблю півтора кілометра завдовжки. Це вже дає поняття про широчінь цієї ріки. Мутні води Нілу спокійно пливуть поміж пісковими берегами, виминаючи численні острови. На одному з них я оглядала залишки стародавньої святині Ізіс.

З Каїро через Бейрут, де ми мали виступи, виїхали до Йорданії. Всі найдорожчі для нас, християн, святі місця знаходяться тепер в цій державі.

Кінець буде

КУЛЬТУРА КНИЖКИ І НАШІ ДІТИ

Наболіла тема: рідна книжка і наші діти. Тут сплет цілого ряду причин, чому наші діти сьогодні мало зацікавлені книжкою, а ще зокрема рідною українською книжкою. Тут зайво та й годі в короткій статті з'ясовувати всі ці, зрештою здебільшого відомі причини, а важніше видвигнути такі способи, що власне посилювали б інтерес наших дітей до української лектури, зацікавлювали б нею та розбуджували своєрідний культ книжки.

Тема широка, і їй повинна наша преса присвячувати таки окрему увагу, зокрема повинна уважніше ставитися до всіх тих починів, що мають на увазі справу культу нашої книжки, як нашої основної зброї духа. На жаль, так здебільшого не є, — для прикладу досить сказати, що видання ОУП — Об'єднання Українських Педагогів п. з. „Що повинна прочитати українська дитина" із відповідною вступною статтею і виказом вартісних дитячих видань майже не знайшло відгуку у нашій пресі („Свобода" дала з приводу цієї появи окрему статтю), а ось бюлетень ОПДЛ — Об'єднання Працівників Дитячої Літератури н. з. „Ми і наші діти", розісланий і розданий в десятках тисяч примірників на терені Канади і ЗДА майже не знайшов відгуку нашої преси, не кажучи вже про всякі установи, а ще зокрема наші рідні школи і молодечі товариства. Вже тільки ці два факти доказують, що на фронті нашої книжки для дітей і молоді щось не в порядку, що в нас затрачується власне культура книжки і, що важніше, її не плекається в наших дітей, а в наших домах місце книжки, зокрема дитячої книжки, займає з деяких поглядів корисна, але в більшості злодійна телевізія, в кращому випадку діти слухають пластинок з українськими піснями й музикою, чи з казками у виконанні УТА — Українського Театру Америки.

Стоїмо перед поважною проблемою, як протидіяти в нас, в умовах нашого сучасного життя, в добробуті й вигодах, затраті культури книжки. Тема ця трохи неактуальна під гаряче літо, але в одній площині вона дуже актуальна. Зближається саме кінець шкільного року, і в наших рідних школах, зближається теж закінчення передтаборового етапу праці в наших молодечих товариствах. Був у нас до війни прекрасний звичай обдаровувати дітей з кінцем року за цілорічну науку в школі т. зв. „нагородами пильности" та „нагородами гарної поведінки" в формі гарної, відповідної до віку дитини, книжки з відповідною присвятою від імені управи школи та учителів. Такі „нагороди" мали свій прекрасний вплив на дітей, вчили їх пошани до книжки, власне як найкращої речі - подарунку і як найвартіснішого твору людського духа. На жаль, цей звичай, тут не практикований, залишили практикувати його і ми з великою шкодою для нашої культури взагалі.

І ось перед близьким кінцем шкільного року слід пригадати нам усім той цінний давній звичай, відновити його та надати йому особливу святочність і врочистість. Закінчення шкільного року в наших школах повинно бути справжнім святом, а кульмінаційною його точкою — вручення книжкових нагород, очевидно, в присутності учительського збору, проводу установи, при якій існує школа, і батьків, а вручати нагороду повинна визначна особа з-поміж громадянства чи педагогів. Такі самі врочистості вручання рідної книжки -нагороди повинні практикувати і наші молодечі товариства, а нагод для цього мають вони багато, вибрати б тільки найвідповіднішу, особливо святочну.

Коли ж іде про книжки, то є їх дещо на нашому книжковому ринку. Очевидно, виключаємо всякі незугарні фототипічні передруки, що появляються виключно з думкою дешевої калькуляції і інтересу, а слід вибирати тільки дійсно вартісні і з увагою до віку дитини та її знання рідної мови. Подавати тут виказ таких вартісних видань годі, але ось в оголошеннях книгарні „Свободи" завжди можна знайти відповідні видання, зрештою відповідну купівлю книжки полегшує марка „Нашим Дітям" — ОПДЛ, що її має кожне провірене цією установою дитяче й юнацьке видання, маємо завжди дбайливі видання в-ва „Євшан - зілля" напр. найновіше видання — оповідання про юного розвідника УПА пера підпільної письменниці М. Дмитренко (літ. псевдо п. з. „Михайлик"), для старших дітей маємо єдину в нас цього роду три томову пригодницьку повість Ольги Мак „Бог вогню" і ряд інших, хоч нечисленних, але добрих видань. Є таки з чого і що вибрати.

При належній увазі і при добрій волі, наша дитяча й юнацька книжка не тільки що дістанеться в цей спосіб у руки юного читача, але таки й розбудить у ньому зацікавлення та й пошану до неї, а видавництвам, зокрема нашому Об'єднанню Працівників Дитячої Літератури, дасть змогу розвантажити бодай частинно свої магазини, а вслід за тим дасть теж змогу видати чергові вартісні книжки для нашого молодого покоління.

Хай же давній, добрий і культурний звичай книжкових „нагород пильности" і „доброї поведінки" стане знову звичаєм у наших рідних школах і в наших молодечих товариствах.

М. Сухий

Ставайте членами Українського Народного Союзу, а тим самим і співласником 22 мільйонового майна організації!

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

Черговий успіх УМІ в Нюарку, Н. Дж.

Цього року знов відбулися авдиції в стейті Ню Джерзі для музичних студентів різних інструментів. Організаторами цих іспитів була американська „музична виховна асоціяція", яка є правним наслідником загально відомих авдицій Гріфіт.

Музики — судді переважно професори відомої Джульярд школи в Ню Йорку, переслухали і 52 учнів Українського Музичного Інституту і висказали признання для УМІ за рівень і серйозне трактовання научання музики.

Кожного учня музики оцінено пунктами. Найнижчі оцінки понижче 80 пунктів, у формі білої грамоти, ніхто не одержав із учнів УМІ. Ті, яких склясифіковано від 80—89 пунктів (20 учнів), одержали срібну грамоту, а учнів, які дістали від 90 пунктів вгору (32 учні), нагороджено почестями і золотою грамотою.

Іспити здавали учні таких учителів (-льок): **Таїси Богданської** (фортепіян): Лев Чировський, Ліда Тимак, Роман Тимяк, Мотря Лебедь, Галя Янюк, Петро Ричок, Дарія Бекесевич, Христина Ричок, Юрій Загайкевич, Оксана Ференс, Леся Орняк, Зірка Дідух, Марта Загайкевич і Зірка Гнатик.

Учні **п. Дарії Керанович** (фортепіян): Василь Гнатів, Христина Гординська, Олесь Луків, Олена Ринасевич, Валя Приходько, Марія Гарматій, Віра Кирейко, Мотя Шараневич, Стефан Ринасевич, Божена Сигалів, Геня Вольц, Таня Лисинецька і Орест Мороз.

Учні п. Галі Клим (форт.): Ольга Марків, Роксоляна Наорлевич, Антоніна Раханов, Лариса Янів, Любомир Кормелюк, Юрій Кизима, Христина Кизима, Юрій Падковський, Мирослава Палащук, Микола Яковенко, Галина Морозова, Беверлі Патерзон, Керен Патерзон, Оксана Комаринська, Оксана Нагнибіда, Людмила Яковенко, Арно Вожніцкі і Марта Цибяк.

Учні п. Ольги Чипак (форт): Людмила Воронка і Богдан Кобзар.

Учні п. Володимира Цісика (скрипка): Симон Нагнибіда, Леся Стасюк, Мирон Бакун, Володимир Третяк, Ліодор Стройник і Юрій Вожаківський.

Марта Цибак і Богдан Кобзар належать до тих найліпших переможців МЕА, які мають грати для „майстерної кляси", що її буде провадити відома пяністка Кетрин Бекен 16-го червня о год. 10.15 перед пол. в Гріфіт авдиторії, 605 Бровд Стр. в Нюарку.

Відділ УМІ в Нюарку

Чоловічий хор „Бурлаки" в Боффало, Н. Й.

Завдяки деяким рухливим членам станиці Братства кол. вояків І. Див. УНА засновано рік тому чоловічий хор „Бурлаки", до якого ввійшли не тільки колишні дивізійники, але також „цивільні" любимці хорового співу. Хор має понад сорок співаків, що є в нинішньому, зматеріялізованому житті і байдужності до організованої праці, не малим досягненням. Тут проявився організаційний хист голови хору п. Тараса Чмоли, який, не жаліючи часу і труду, зумів переконати людей про потребу й доцільність хору, привчив хористів ходити точно на співанки і бути карними членами хору. „Бурлаки" виступали вже кілька разів публічно, перший раз на Святі Бродів , на академії 22-го Січня, влаштували вечір стрілецької пісні з нагоди 45-ліття бою УСС-ів на Маківці, виконуючи самостійно цілу мистецьку програму, а останньо виступили на Святі Героїв 21 травня. За рік праці хор дістав вже своє обличчя, зрівноважився голосово, зіспівався і навчився хорової карности. Є між хористами і добрі солісти, які виконують сольові партії в хоральних творах. В репертуарі має хор в першу чергу дивізійні і стрілецькі пісні та народні з вояцьким характером.

Головним мотором кожного хору є його диригент, від нього залежить мистецький стаж хору. „Бурлаків" поставив на ноги і держить у своїх руках як диригент п. Юрій Лаврівський та осягає з ними щораз кращі висліди, як це можна було ствердити на двох останніх виступах хору (Вечір стрілецької пісні та Свято Героїв). Боффалівська громада може радіти своїм новим хором, який оживить культурне життя громади. Хористам треба побажати дальшої витривалости в праці та дальшого вдосконалювання, бо співати в доброму хорі — це не тільки особиста приємність і вдоволення, це також вклад у розбудову мистецького життя. — **О. З.**

Консументи домагаються федеральної контролі курятини

Вашингтон. — Представники консументів, між якими були делегати робітничих організацій, Головної Федерації Жіночих Клюбів і Американського Ветеринарного Товариства, зізнавали в рільничій підкомісії Палати Репрезентантів і домагалися, щоб уряд не ліквідував федеральної контролі курятини, щоб цим способом заощадити державній скарбниці $ 1,350,000 річно. Згідно з законом уряд мав би вже від 1-го липня ц. р. контролювати 331 фабрику, які продукують харчові продукти, що складаються з м'яса домашньої птиці. Уряд контролює ті фабрики, де відбувається заріз домашньої птиці, але проєктує, щоб була тільки добровільна контроля тих фабрик, в яких переробляється м'ясо домашньої птиці на харчі. Представник департаменту рільництва О. В. Веллс казав, що не треба, щоб уряд вмішувався до цієї контролі, яка відбувається на засаді добровільности. Але голова підкомісії конгресмен-демократ Лестер Р. Джансон заявив, що ним очолювана підкомісія відкине урядову пропозицію, і від 1-го липня повинна початися урядова контроля виробів із м'яса домашньої птиці.

Куба затіснює зв'язки з СССР і його сателітами

Гавана. — На Кубі вже перебуває коло 80 совєтських промислових, копальняних, торговельних та культурних спеціялістів, які прибули сюди на те, щоб затіснювати взаємини між СССР і Кубою під режимом премєра Фіделя Кастра. Згідно з заключеним договором СССР має вислати різного техніч. влаштування для Куби — вартости $100,00,000. Подібні договори вже заключено між комуністичною Польщею і Чехословаччиною. Прибула до Гавани 4-членна делегація з Болгарії під проводом підсекретаря міністра закордон. справ Анджелля Любоміра і 9-членна делегація з Чехословаччини під проводом міністра закордонної торгівлі Франтішка Крайціра. Крайцір вже конферував із міністром збройних сил, і здогадуються, що Куба хоче купувати в Чехословаччині військові літаки й зброю.

ЗДА будують 37-ий атомовий підводний човен

Вашингтон. — Фльота повідомила, що вона підписала контракт про будову 4-ох атомових підводних човнів, це значить, що американська фльота разом із цими новими замовленнями матиме вже 37 підводних човнів, готових або в будові. Ці нові 4 атомові підводні човни, два нові ескортові нищильники, озброєні ракетами та один ґлісер мають коштувати разом $104 мільйони. Ґлісер — це в дійсності гідропляи, порушуваний газово - турбіновими моторами, який має окремі „крила", що дозволяють йому підноситися понад воду та осягати швидкість 70-ох миль на годину. Цей гідроплян вже випродукувала Гюзова Тул Компані в Кулвер Сіті в Каліфорнії. Його вже випробували на річі Потомак біля Вашингтону.

Сфотографували ґалактику — віддалену на 6 більйонів світляних років

Юджінс, Ореґон. — Астроном із Обсерваторії Мавнт Вилсон енд Паломар д-р Рудольф Мінковські доповідав в Астрономічному Товаристві і говорив про те, що йому вдалося при допомозі телескопу з Мавнт Паломар сфотографувати ґалактику („молочну дорогу") на віддалі 6-ох більйонів світлових років. Це дійсно астрономічна віддаль, якої не можна навіть подати в милях для звичайного читача, бо в ній було б кільканадцять нуль. Цей науковець гадає, що зроблена ним знимка частини світла з такої далекої віддалі може бути ключем до того, щоб зрозуміти наш всесвіт — універс. Для пояснення треба подати, що світловий рік має 6 мільйон мільйонів миль. Ця ґалактика порушується зі швидкістю 90,-000 миль на секунду. Д-р Мінковскі зі своїми співробітниками має вести дальші досліди в цьому напрямі.

Етіопський монарх закликає африканські країни до єдности

Аддіс Абеба. — Етіопський (абісинський) монарх Гайле Селяссі, відкриваючи конференцію ІІ-х самостійних африканських країн в залі етіопського парляменту, закликав всі африканські країни і народи до єдности і солідарности, політичної і господарської. Водночас він гостро натаврував расистську політику білого націоналістичного уряду в Південно-африканському Союзі із стрілянням чорних автохтонів, „яких єдиною виною є те, що вони обстоюють свою незалежність та визволення від поневолювачів". Гайле Селяссі поручав створити спільний для всіх африканських народів Банк для розбудови і розвитку, який унезалежнив би африканські країни від чужого капіталу, без кидання себе в обійми ізоляціонізму. Гайле Селяссі заявився теж проти такої допомоги з закордону, за яку треба платити політичними концесіями. Французький амбасадор відмовився бути приявним на тій конференції в характері обсерватора тому, що між делеґаціями є теж представники революційно - екзильного уряду мусульманських альжирців.

Франція залишається найвірнішим союзником Ізраїлю

Париж. — Ізраїльський премєр Давід Бен Гуріон прилетів в минулий понеділок на однотижневий побут до Парижу. З уваги на зріст пристрастей довкола особи старого Бен Гуріона у зв'язку з голосною справою схоплення Адольфа Айхмана з Арґентини французька поліція скріпила охорону ізраїльського прем'єра. Він матиме довгі наради з президентом Шарлем де Голем, головно — за пресовими інформаціями — над можливостями покращання взаємин між Ізраїлем і арабськими країнами та над економічно - технічною допомогою від Заходу для відсталих країн Азії й Африки. Західня преса підкреслює у зв'язку з відвідинами Бен Гуріона в Парижі, що Франція завжди була і надалі залишається найпевнішим союзником-протектором Ізраїлю: ізраїльські збройні сили дістають від Франції ракетні літаки, важкі танки й іншу зброю. Бен Ґуріон буде у Франції до найближчого понеділка, а в два дні пізніше приїде туди арґентинський президент Артуро Фрондізі.

Масове навчання стримує розвиток геніїв

Вашингтон. — Професор психології Університету Норт Каролайна д-р Гаролд МекКирді надрукував звіт про студії дитинства 20-ох визначних осіб в органі Смитсонського Інституту, в якому твердить, що масове навчання в школах може стримувати розвиток дітей, з яких могли б розвинутися генії.. Він вибрав собі на студію славних людей з різних ділянок, від військовости аж до літератури. Він каже, що всі ті надзвичайні особистості мали три спільні риси, без яких не є можливий людський геній. Вони були надзвичайно здібні щодо вродженої інтеліґенції, але це ще не творить „генія", який до свого розвитку потребує таких трьох умов. 1. Вони мусять втішатися надзвичайною опікою своїх батьків в своєму дитинстві і дбайливість інших дорослих осіб в ділянці виховання. 2. Вони повинні бути ізольовані від інших, головно чужих дітей з-поза родини. 3. Ті діти мали б мати ще й буйну фантазію в додатку до двох перших умов. Всі ці умови „геніяльности" не є можливі в школах, де масово навчаються діти, які є пересічними дітьми, бо генії є звичайно „ненормальні" люди, і самі вони пізніше рідко коли живуть нормальним родинним життям.

Проєкт Українського Словника — затверджений Канадійською Асоціяцією Лінґвістів

Кінгстон, Онт. — Канадійські наукові установи й товариства відбули в червні ц. р. свої річні конвенції в тутешньому Квінс університеті. В загальному взяло участь у з'їздах коло 3 тисячі науковців. На пленарному зібранні Канадійської Лінгвістичної Асоціяції в дні 12-го червня схвалено проєкти трьох словників: англо - канадійського, французького й українського. Головами відповідних комітетів обрано: проф. Скарґілла з Едмонту (англ.), проф. Віне з Монтреалу (франц.) й проф. Яр. Рудницького з Вінніпеґу (укр.). Ціль українського словника: етимологія „канадизмів" в мові українців Канади й їхнє правильне заступство в щоденному вжитку в пресі, школі й т. п.

Приготовляється З'їзд Угнівщини

Джерзі Сити, Н. Дж. — Товариство українців „Угнівщина", що має свій осідок в нашому місті та гуртує уроджениців і кол. мешканців міста Угнова, Равського повіту, в Західній Україні, як також довколишніх сіл, приготовляє на день 5-го вересня ц. р. (День Праці) Другий З'їзд своїх членів та інших земляків з Угнова й Угнівщини, що перебувають в ЗДА й Канаді. З'їзд має відбутися в залі Українського Народного Дому в Джерзі Сити, Н. Дж. Для підготовки й переведення його створився З'їздовий Комітет під проводом голови Т-ва „Угнівщина", відомого громадського діяча, п. Миколи Петришина. Цей Комітет вилонив зі себе Діловий Комітет, що в його склад крім названого голови входять: о. Василь Гумовський та пп. д-р Іван Козак, Василь Жуковський, Антін Патер, Теодосія Павлик, Степан Ґріца і Григор Салюк. Перший такий з'їзд відбувся у вересні 1950 р. в Ню Йорку.

● **Республіканський стейтовий** виконний комітет повідомив, що губернатор Рокефеллер буде членом республіканської делеґації на номінаційну конвенцію в Шикаґо, і що буде її очолювати там. Давніше Рокефеллер заявляв, що не поїде на конвенцію, бо не хоче, щоб там його змушували бути кандидатом на віце - президента. Рокефеллер прийняв би кандидатуру, але тільки на президента.

✝

Ділимося сумною вісткою, що дня 14-го червня 1960 року, після прийняття Найсвятіших Тайн, відійшла на вічний спочинок

МОЯ НАЙДОРОЖЧА МАМА,

бл. п. Юлія МИКОЛАЙСЬКА з дому Корнійчук

ПАНАХИДА відправиться в **ЧЕТВЕР, 16-го ЧЕРВНЯ 1960 р.**, в год. 8:00 вечора, в церкві св. Покрови — при 2225 N. Masher вул. у Филаделфії, Па.

ПОХОРОН відбудеться в **П'ЯТНИЦЮ, 17-го ЧЕРВНЯ 1960 р.**, в год. 9:00 ранку, з церкви св. Покрови, на кладовище Челтон Гілл.

В глибокому смутку

донька **ОКСАНА**

В глибокому жалю долучається

родина **ЩУКІВ**

✝

Знайомим та Приятелям з Калущини (Західня Україна) подаємо сумну вістку, що дня 19-го травня 1960 року відійшла у Вічність, на 70-му році життя, Наша Найдорожча та Невіджалувана СЕСТРА та ТЕТА,

бл. п. Валєрія Ярослава з Коритовських ТИМКІВ

дружина о. **ІВАНА**, пароха с. Підгірки, біля Калуша та декана калуського повіту.

Похорони відбулись дня 21-го травня 1960 року в Підгірках.

ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА

буде відправлена

в СУБОТУ, 25-го ЧЕРВНЯ 1960 р. в год. 8:30 ранку

в церкві св. Николая — при 24-ій вул. у Филаделфії.

Горем прибиті:

СТЕФАНІЯ ЧОРПІТА — сестра

Інж. **СТЕПАН ЧОРПІТА** — сестрінок з Родиною

Проф. Юрій Богдан Кістяковський — провідний стратег у науковій війні

(Закінчення зі стор. 1-ої)

вважаючи це за основне завдання ЗДА. В життєписних даних у цій статті автор підкреслює, що проф. Юрій Богдан Кістяковський народився 1900 року в Києві в старій українській козацькій родині, яка перед Першою світовою війною належала до провідної інтелектуальної кляси. Його батько був професором міжнародного права в Київському Університеті і сам Юрій Богдан репрезентує тепер уже четверту ґенерацію Кістяковських, як професорів університету. Предки Кістяковських, як заявив проф. Юрій Кістяковський Джанові Фінні, приєдналися були перед двісті роками до армії шведського короля Карла XII в його збройній боротьбі проти Петра І. Призвався теж проф. Кістяковський, що за своєї молодости в Києві він мав дівчину, яка була завзятою українською націоналісткою і з якою він часто сперечався на тему політики. Одного разу вона йому заявила, що „ти, мовляв, говориш про великі речі, але нічого не робиш, щоб це здійснити". Наперекір їй молодий Кістяковський вирішив таки „щось зробити". Втікши перед большевицькою інвазією, Кістяковський опинився був спочатку в Царгороді, потім переїхав до Югославії і ще далі до Німеччини, де з допомогою свого вуйка почав студіювати хемію. В 1926 році вирішив еміґрувати до ЗДА і продовжувати тут свою наукову кар'єру. Два роки пізніше одержав заклик вернутися до Совєтського Союзу для наукової праці, але відмовився, воліючи працювати в ЗДА і не бажаючи бути знищеним в Совєтах, як багато інших науковців.

Москву офіційно запрошено на свідка підземного вибуху в Неваді

Женева. — На женевській конференції для справи припинення дальших атомових експериментів американська делеґація офіційно запросила обох своїх контрагентів на тій конференції, СССР і Англію, бути обсерваторами запроєктованого на 12 липня ц. р. в стейті Невада великого підземного вибуху. Цей вибух не буде атомовий, а охоплюватиме 500 тонн високо-вибухових хемічних матеріялів. Вибух відбудеться у глибині 125 стіп під землею і має дати дані щодо сили своєї енерґії, глибини кратеру, відпорности на тиск землі ітп. ЗДА плянують серію 12-х таких вибухів, між ними й деякі атомові, для перевірення можливости контролювання їх сейсмоґрафічними апаратами. Англія негайно прийняла запрошення, а совєтський делегат заявив, що відішле запрошення на рішення Москви. На заяву американського представника, що ЗДА сподіваються, що й Совєти запросять Америку на подібні свої вибухи, Семйон Царапкін відповів, що Совєти взагалі не збираються переводити підземні вибухи, тому й годі говорити про совєтський реванш щодо запросин.

Людвік Ергард залишається кандидатом на наступника канцлера Аденауера

Бонн. — Д-р Людвіґ Ергард, міністер народного господарства в Західній Німеччині, що його вважають „батьком німецького добробуту", вернувся з відвідин у канцлера Аденауера, що перебуває на відпочинку над озером Комо в північній Італії. У кількагодинній розмові між тими двома керівними західньо-німецькими державними мужами прийшло — твердить преса — до остаточної персональної злагоди. Хоч Ергард відмовився сказати будь-що про зміст своєї розмови, проти він дав зрозуміти, що збоку Аденауера не буде більше опозиції проти його кандидатури, як наступника Аденауера на становищі канцлера Німецької Федеративної Республіки, коли Аденауер, який має тепер 84 роки, рішить відійти від активного політичного життя. Людвіґ Ергард дістав тепер від Аденауера вільну руку в переговорах над узгідненням митної політики між 6-членним господарським бльоком, що його очолюють Франція, Німеччина й Італія, та 7-членним бльоком з Англією у проводі. Людвіґ Ергард заповів, що він вестиме активну кампанію у виборах в Західній Німеччині в 1961 р.

● Комуно - китайське радіо щоденно надавало заклики до японських комуністів, щоб вони „дали добру научку" президентові Айзенгаверові, коли той приїде до Японії. Китайські комуністи постійно торочать байку, що Айзенгавер роз'їздить по світу задля приготовлювання нової війни.

ОГОЛОШЕННЯ ВІДДІЛІВ Українського Народного Союзу

ST. JOSEPH, Mo. — Піврічні Збори Т-ва „Запорозька Січ" Відд. 355, відбудуться в неділю 19-го червня 1960 р., в год. 2-ій по пол., в церковній залі. Проситься членів прибути на означений час, та вирівняти свої залеглості. — Управа.

ГУДСОН, Н. Й. — Б-во св. Арх. Михаїла, Відд. 476, повідомляє всіх своїх членів, що Піврічні Збори відбудуться в неділю, 19-го червня 1960, зараз по Службі Божій, в парафіяльній залі. Просимо про численну участь, бо маємо деякі важливі справи до вирішення. — І. Яцків, предс.; М. Маряк, кас.; П. Маряк, секр.

ВЕСТ ІСТОН, Па. — Т-во ім. Б. Хмельницького, Від. 137, повідомляє, що Піврічні Збори відбудуться в неділю, 19-го червня 1960 р., в год. 2-ій по пол., в залі Укр. Амер. Клюбу. Проситься членів прибути — є важні справи, включно зі звітом Контр Комісії. На Зборах буде роздача дивіденди. — Гр. Прашик, предс.; М. Колодруб, кас.; С. Колодруб, секр.

ПАССЕЙК, Н. Дж. — Управа Т-ва ім. І. Франка, Відд. 97, повідомляє всіх своїх членів, що Піврічні Збори відбудуться в неділю, 19-го червня 1960 року, в год. 2-ій по пол., в церковній залі, при 45-47 Hope Ave. Проситься всіх членів прибути, бо маємо важливі справи до полагодження, як також просимо вирівняти свої місячні вкладки. — М. Мельник, секр.

ПЕРТ АМБОЙ, Н. Дж. — Б-во св. о. Миколая, Відд. 104, повідомляє членів, що Місячні Збори відбудуться в неділю, 19-го червня 1960 р., точно в год. 1:30 по пол., в Нар. Домі. Проситься всіх членів прибути і вирівняти залеглі вкладки. На Зборах буде видача дивіденд. Просимо приєднувати нових членів до УНСоюзу. — Управа.

ШИКАҐО, Ілл. — Місячні Збори Б-ва св. о. Миколая, Від 106, відбудуться в неділю, 19-го червня 1960 р., в год. 12-ій вполудне, в Домі Відділів УНСоюзу, при 843 N. Western Ave. Просимо членів і членкинь прибути та вирівняти свої вкладки за пів року, це є до 30-го червня ц. р. Далі повідомляємо всіх членів і членкинь, що в місяцях липні-серпні, вкладки збиратимемо 2 рази в місяць, а саме: 10-го і 17-го липня та 14-го і 21-го серпня. — А. Іванюк, предс.; М. Попель, кас.; Гр. Дацьків, секр.

АЛЛЕНТАВН, Па. — Управа Б-ва св. Арх. Михаїла, Від. 147 повідомляє членство, що Піврічні Збори відбудуться в неділю, 19-го червня ц. р., в год 2-ій по пол., в українській православній залі. На цих Зборах буде звіт Управи та Контр. Комісії з діяльности за перший піврік; деякі важні справи до вирішення та роздача дивіденд. Просимо всіх до численної участи. — І. Зазворський, секр.

САЙНТ ЛУЇС, Миз. — Повідомляється всіх членів Т-ва св. Володимира, Відд. 179, що Піврічні Збори відбудуться в неділю, 19-го червня 1960 р., в год. 1:30 по пол., в УНДомі при 2838 Маґнолія вул. Проситься прибути на час, бо маємо дуже багато справ до полагодження. Довгуючих членів просимо вирівняти залеглі вкладки. — М. Дмитришин, предс.; М. Кульчицький, кас.; І. Назар, секр.

СТЕМФОРД, Конн. — Б-во св. Арх. Михаїла, Відд. 350, повідомляє своїх членів, що Піврічні Збори відбудуться в неділю, 19-го червня 1960 року, в год. 2-ій по пол., в залі УН-Дому, при Canal St. Проситься всіх членів прибути на Збори. — Г. Свобода, предс.; В. Лема, кас.; Т. Фінів, секр.

ШИКАҐО, Ілл. — С-во Пресвятої Діви Марії, Відд. 259, повідомляє, що Збори відбудуться в неділю, 19-го червня 1960 року, в церковній залі, при 4952 So. Paulina, в год. 1-ій по пол. Подаємо до відома, що в місяцях липні й серпні Збори не відбудуться. — П. Трусяк, секретар.

КАРТЕРЕТ, Н. Дж. — Місячні Збори Т-ва „Запорозька Січ", Відд. 342, відбудуться в неділю, 19-го червня 1960 р., в год. 2-ій по пол., в шкільній кімнаті, ч. 2, під церквою св. Димитрія. Всіх членів просимо явитись. — Управа.

ФИЛАДЕЛФІЯ, Па. — Б-во св. Василія, Відд. 339, повідомляє всіх своїх членів, що Піврічні Збори Відділу відбудуться в неділю, 19-го червня 1960 року, в год. 3-ій по пол., в домі Укр. Громади, при 3322 Н. Лаваренц вул. Проситься всіх членів прибути на ці Збори, де будуть обговорені деякі важливі справи Відділу, а також буде роздача чеків-дивіденд. — А. Хромяк, предс.; А. Дрогомирецький, кас.; С. Лупацій, секр.

БОФФАЛО, Н. Й. — Б-во св. о. Миколая, Відд. 127, повідомляє, що Місячні Збори відбудуться в неділю, 19-го червня 1960 р., в церковній залі при Філмор і Онейда вул., зараз по співаній Службі Божій. Проситься членів взяти участь у цих Зборах, з огляду на важливість деяких справ. Пригадуємо, що при вплачуванні вкладок кожний член може відібрати чеки-дивіденду. Залеглі членські вкладки просимо вирівнювати. Урядники урядують кожної неділі, від год. 11:30 до 1-ої по пол. — І. Вула, гол.; П. Володка, фін. секр.; М. Гаровус, кас.; М. Левицький, рек. секр.

ОГОЛОШЕННЯ ВІДДІЛІВ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

КЛІВЛЕНД, Огайо. — С-во Пресв. Діви Марії, Відд. 112, повідомляє, що Місячні Збори відбудуться в неділю, 19-го червня 1960 р., по 3-ій і 4-ій Службі Божій, в церковній залі. Просимо членів вирівняти залеглі вкладки, щоб не наразитися на суспенду. Просимо відібрати чеки-дивіденду, бо чеків поштою не будемо висилати. — А. Купер, секр.

САВТПОРТ, Конн. — Т-во ім. Т. Шевченка, Від. 84, подає до відома, що Звичайні Місячні Збори відбудуться в неділю, 19-го червня 1960 р., точно в год. 4-ій по п., в залі УНДому, при 279 Кінґс Др. На порядку Зборів: фінансовий звіт, чеки-дивіденди та інші справи. — І. Махно, предс.; М. Гудзік, кас.; П. Дудко, секр.

НЮ ГЕЙВЕН, Конн. — Т-во „Любов", Відд. 370, повідомляє всіх своїх членів, що Місячні Збори відбудуться в неділю, 19-го червня 1960 р., зараз по співаній Службі Божій, около год. 11:45 перед пол. Секретар збиратиме вкладки від год. 9:30 ранку, в шкільній кімнаті, при школі св. Михаїла, 565 Джордж вул. Всі члени нашого Відділу повинні причинитися більшою пожертвою в будові Колеґії св. Василія Великого в Стемфорді, у нашому стейті. Цього місяця видається чеки-дивіденду, яку кожний член повинен жертвувати на Фонд Наглої Потреби. — К. Стасюк, предс.; Р. Голубович, кас., В Гіна, секр.

ГАРТФОРД, Конн. — Управа Б-ва св. І. Хрестителя, Від. 277 подає до відома членам, що Загальні Річні Збори Відділу, які мали відбутися 15-го травня цього року, не відбулися, з причини малої приявности членів. Тому Управа Відділу рішила відбути Річні Збори в неділю, 19-го червня 1960 р., в год. 3-ій по пол. в домівці Укр. Амер. Клюбу, при 51-53 Вґітморе вул. Збори відбудуться з тим самим порядком, що був визначений на день 15-го травня. Управа зазначує, що Збори відбудуться при кожній кількості членів і ухвали, які западуть на Зборах, будуть обов'язувати всіх членів нашого Відділу. Управа каси хворих, що існує при Відділі подає до відома, що по Зборах відбудуться Заг. Збори каси хворих. У випадку малої кількости членів, може запасти ухвала, щоб з днем 1-го липня припинити діяльність каси хворих. Вкладки приймається вже від год. 1-ої по пол. — Управа.

ГЕМТРЕМК, Миш. — Збори Т-ва „Згода", Відд. 20, відбудуться в суботу, 18-го червня 1960 р., в год. 7-ій веч., в залі Української Гайскул, на Генлей вул. Проситься всіх членів прибути на ці Збори. — Й. Косій, секр.

БРИДЖПОРТ, Конн. — Т-во „Українська Січ", Відд. 59, матиме Збори в неділю, 19-го червня 1960 р., в год. 2-ій по пол., в УНДомі, при 500 Hallett St. — М. Ганкевич, секр.

Посмертні Згадки

Софія КАШУБА, — членкиня Б-ва св. о. Миколая, Від. 106 УНСоюзу в Шикаґо, Ілл., упокоїлася в Бозі 26-го травня 1960 р., по тяжкій і довгій недузі, на 45-му році життя. Покійна походила із Старі Броди, Зах. Україна. До ЗД-Америки прибула 1950 року, а в члени УНСоюзу вступила цього ж 1950 року. Полишила у великому смутку 2 синів: Юліяна і Еміліяна. Похорон відбувся 28-го травня 1960 р., з пох. заведення, з участю Родини, Членів Б-ва, Приятелів та Знайомих, до церкви св. о. Миколая, а опісля на вічний спочинок на цвинтар св. о. Миколая. — В. Й П.!
Г. Дацьків, секр.

Іван ПАЛІВОДА, — член Т-ва „Сокіл", Від. 336 УНСоюзу в Клівленді, Огайо, помер 31-го травня 1960 р. Покійний полишив у смутку дружину Стефанію, 2 синів: Івана та Михайла, 1 внучку, 2 братів: Стефана і Михайла та 3 сестри: Анну, Марію і Юлію. Похорон відбувся з пох. заведення до Православної Церкви св. Михаїла, при участі Родини, Приятелів і Членів Т-ва, а опісля Покійного відпроваджено на цвинтар. — В. Й. П.
Гр. Кісіль, секр.

Павло МИХАЙЛИШИН, довголітній член Т-ва ім. І. Франка, Відд. 103 УНСоюзу в Мілвокі, Виск., помер дня 29-го травня 1960 р., на 78-му році життя. Покійний полишив у смутку дружину, 2 синів, 2 невістки та внуків. Похорон відбувся 2-го червня 1960 р., при участі Родини, Приятелів, Знайомих та Членів Т-ва. В. Й. П.!
К. Герус, секр.

ТАРЗАН, ч. 4472. Боротьба.

Після вбивства королеви Рімю закликав товпу. — До боротьби за новий режим!

Швидко зорганізувалися дві партії до бою. Повстанці Рімю були проти льояльних до королеви вояків!